

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kateri poština znaša.
Za oznalila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se označi jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi s' ne vrčajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirriša hiši, Gledališka stolb^a.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

SLOVENSKI NAROD
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četr leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Ob letu.

— Danes, 18. t. m., je leto dni, da je v Plovdivu dovršil se „coup d'état“, iz katerega so potem nastali dogodki, usodni za balkanske narode, v jedno mer vznemirajoči Evropo. S tem, da so „vzhodnji Rumelijci“ leto osovrej pregnali svojega guvernēra, sultanova namestnika, da je ob jednem razglasilo se združenje Bolgarske, s tem vzprožilo se je vprašanje, ki se je prvič neposredno tikalo Turčije, — bolgarsko-turško vprašanje. Korak Bolgarov vzbudil je pa v sosednjem narodu srbskemu, posebno v njegovem kralji Milanu čuvstvu, ki so po svojem večjem delu neplemenita bila ter proučila na veliko žalost slovanstva srbsko bolgarsko vprašanje, srbsko-bolgarsko vojno. Nova Grecija hotela bi uporabiti zadrgo Carigradskega sultana in razvilo se je nekaj tacega, kakor grško turško vprašanje. Vse to posamič in vkupe pa je delalo bal-

anskico, orientalsko vprašanje, vprašanje evropskega koncerta, iz katerega sta se čuli osobito dve vprašanji, namreč rusko-avstrijsko in rusko-angleško vprašanje. Toda slednjič je bilo še jedno, nekako vsa ostala vprašanja odločajoče vprašanje, rekše rusko-bolgarsko vprašanje. Ko pa tacih prenevarnih vprašanj je tedaj pred letom navstalo po Plovdivskem prevratu in kakor črno oblačno nebo je viselo nad narodi Evrope.

Vprašanje ob letu: Koliko je rešenega, koliko je jasnega političnega neba? Odgovor: reševalo se je res, a rešilo se ni nič; oblaki, ki so se zbirali, so razgurali se, a dala se jim je moč, da se v tem hipu mej sabo razburijo.

Bolgarsko-turško vprašanje imelo bi biti rešeno s konvencijo bolgarsko-turško. Znano je, da je knez Aleksander, sklepajoč to konvencijo, mislil le na samega sebe in da je Rusije treba bilo, ki je sultana prisilila, da je dogovor predragačil še bolj ugodno za bolgarsko stvar. Ali, kaj koristi ta novi turško-evropski dogovor glede na Bolgarsek Bolgarom? Ali je v njem res ustavnjenega kaj tistega združenja, ki je zavoljo njega uprizorjen bil Plovdivski prevrat? Ali so sedaj že urejeni odnodi meje Turčijo in Bolgarsko glede na Vzhodno Rumelijo in glede na Makedonijo, tako da bi Bolgari mirovati mogli? Ne, neso, — v tem oziru vlada ista nejasnost, kakor poprej, ker bolgarsko-turški, oziroma turško-evropski dogovor z dne 7. marca t. l. je le potrdilo Berlinskega dogovora.

Srbsko-bolgarsko vprašanje je bilo rešeno pri Slivnici in z mirovno pogodbo v Bukureštu dne 3. marca t. l. Ali kaj je bilo tedaj rešeno? To je bilo določeno, da je konec vojne, ki je bila ostudno-nepotrebna, ter se ni znalo, zakaj je bila pričeta. K večjemu imela je vojna Kajnov smoter, ali pa je morda bila celo le prah v oči, da bi srbski narod ne videl, kaj mu delata kralj in vlada. Še le po vojni pa je navstalo bolgarsko-srbsko vprašanje. Zavrnati srbski napad je udolbil se v spomin Bolgarov, a Srbi ne bodo pozabili, kedaj je njihovo junasť in jugoslovansko „piemontstvo“ skrvavelo pod bolgarsko zmago. Prepad je nesrečna bolgarsko-srbska vojna izkopala mej-bratstvima narodoma

in če „article seul et unique“ Bukureškega miru pravi, da se mej srbsko kraljevino in bolgarsko kneževino napravijo odnosi, kakeršni so bili pred napovedbo vojne 14. novembra 1. l. — to je le prazna fraza, žalostno, a resnično je, da srbsko-bolgarska vojna ni rešila nobenega vprašanja, temveč ustvarila jedno, ki ga ni bilo pred dogodkom Plovdivskem.

Tudi grško-turško vprašanje, katero je rešiti obečal Berlinski kongres in katero so Grki o novih zmešnjavah spravili na dan, ni se ganilo v noben kraj. Motila jih je lokost, da so se veliko prekasno oglasili za svoje pravice proti Turčiji. „Evropa“ jih je lahko prisilila, da so upokojili svoje želje in zadovoljiti se moralni s „statusom quo ante“.

Da so ta vprašanja tako reševala se, storila je „Evropa“, posebno trocarska liga v njej. Storila je, da bolgarski del balkanskega, to je orientalskega vprašanja ni rešen in da ne sme podoba biti, kakor bi prevrat Plovdivski kaj predragačil bil v uredbi po Berlinskem kongresu. Avstrijsko-rusko vprašanje glede na novi Balkan razodevalo je tudi v tem letu duha tekemstva, rusko-angleško pa duha skrajnega nasprotstva. „Concert européen“ je še poln disharmonije in Plovdivski prevrat ni bil povod, da bi količaj bilo približanja velikih držav k konečnej rešitvi balkanskega, ter ob jednem orientalskem vprašanju.

Če te uspehe in neuspehe primerjamo z žrtvami, ki so jih bolgarski, srbski in grški narod imeli v novih teh vprašanjih, potem bi skoro utegnili Plovdivskemu prevratu zaklicati: „Kaj pa je tebe treba bilo?“ Sedaj je kolikor toliko jasno, da je pred letom dnij nekaj zgodilo se v Plovdivu brez političnega proračuna. Narod bolgarski je bil v svojem plemenitem navdušenji zapeljan po nezrelih politikih osobito pa po ambiciji pustolovnega svojega kneza Aleksandra. Narod, kateremu je Rusija izposlovala bila svoboda in kateremu je bila „Evropa“ naklonila državno eksistencijo, tale narod je mogel znati, da brez dovoljenja „Evrope“ ne more, niti s prevrati približati se ugodnišim državnopravnim premembam. To je menda tudi čutil, kajti vlasti, ko se je bil

LISTEK.

Potpisne arabeske.

(Druga serija.)

X.

Predno se vrnam za stalno zopet v — meglische Ljubljansko, v svoj s papirnim listjem nastlani brlog, dovolite mi, gospod urednik, da pohodom še jedenkrat najlepši predel „štajarskega raja“: proslavljenje Ljutomerske gorice, čaroviti Vrazov „zavičaj“. V to svrhu mi je posegnosti za četiri mesece nazaj v preteklost.

Dne 6. junija t. l. ležala nas je četvorica prijateljev v travi pred kletijo na Šumanovem „vrhu“ — tam doli pod vinorodnim Krempergom. Bili smo vši, kakor pravi Slovenec, „židane volje“. In kako bi tudi ne? Blažen nedeljsk mir se je razlijal okrog nas po idilski okolici. Nad nami so se prostirale košate veje z zorečimi češnjami. Iz bližnjega vinarograda nam je vela nasproti sladka vonjava trsovega cvetja. In ljubezljiva Šumanova sestra Ančika nam je polnila čaše z rujnim Kremeržancem. Mi pa smo prepevali domovljanine himne, da se je razlegalo po vsej dolini, tja do — „Ljubljane“. Tako se imenuje namreč oddelek Šumanovega poselstva, prislo-

jen, s trsijem opletjen grič, dvigajoč se onostran doline iznad senčnega bukovja. A glejte! Baš smo bili zapeli gostoljubnej domaćici na zdravje:

„Lepo ime Ančika,
Bog Te naj živi! . . .“

kar priteče njena sestra „Gerčika“ ter nam pove, vsa objokana, da je umrl — Božidar Raič. Ta pretožna vest, katero so brzojavili iz Ljubljane Anovskemu župniku, presenetila nas je s toliko silo, kakor strela z jasnega neba. Kakor bi trenil, izpremenilo se je naše brezbrizno razkošje v bridko žalost. Prijatelj Kelec, ki je prežil skozi nekaj let malodane vsak dan po več ur v pregostoljubnem Raičevem dvorci, treščil je v prvem trenotku presilne bolesti, zaihtivši na ves glas, svojo baš povzdigneno kupico ob češnjevo deblo ter vzkliknol uzrujan: O ti sebična smrt! Zakaj nisi namestu Raiča pokosila rajši — sto nemčurjev!“ S tem bil je konec vsega našega veselja. Otožni smo si segli v roke ter se razšli vsak na svoj kraj.

Dvojica prijateljev se je vrnila nazaj gori na Kremperg, k sv. Ani, da si od ondot ogledata širno pokrajinsko panorama, po kateri je videti petinpetdeset cerkv, petnajst gradov, jedno mesto (Radgona) in trije trgi itd. Ves pregledni okvir te velikanske pokrajinske slike se razteza od tod na

severo-izoku do Wechsela in do avstrijskih in ogerskih mej za petnajst milj zračne črte, na jugu do Ivanšice je sedem milj daljave; in dočim se obzorje na jugu z Maceljem, Rogaško goro in Bočem približa gori proti zapadu na pet milj, razširi se na večeru ob Veliki Kopi ter ob meji Koroški zopet na sedem milj, a tja doli na iztok se odpira neomejen razgled po širni Prekmurski ravnini . . .

Meni pa je prijatelj Kelec še pot posodil*) doli na Poličev dom. Tu sem prespal prvi učinek prebolestne vesti o Raičevi smrti. Toda, ni me stalo dolgo v preidilskem tem zatišju. Kakor me tudi ni zanimala zdaj vsa prirodna krasota, ki se razgrinja tod okrog po vsej pokrajini. Malomarno, v trpkem čuvstvu utopljen korakal sem mej cvetočimi goricami doli skozi Cerkovo ter dalje doli po Borčiškem vrhu, s katerega se mi je na desno in levo ponujal dražesten razgled po slikoviti okolici. Vedno in vedno mi je stala pred dušo velikanska podoba — Raičeva, katera, ako ste jo bili videli le jedenkrat, Vam ne gine iz spomina vse žive dni.

Dospievšemu na jasen holmec, s katerega se

* Štajerci Vas namreč ne spremljajo, temveč Vam le posodijo pot, katero je „Slovenec“ nedavno č. potovalen „z Bleda na Prešernov dom“ v svoji — dobrohotnosti — o blem dnevu „posvétil“. Pis.

„zjednil“, obrnil se je do cara ruskega za pomoč. Ali bolgarski politiki, bolgarski pustolovni knez? Ti so bili preje nekaj drugega storili, česar Rusija ni prezrla. Službena Bolgarija je bila poprej zvezala se za hrbotom Rusije z Anglijo. Od Anglije je knez Aleksander pričakoval, da mu pomore narod „zjediniti“, ki ga je zjediniti hotel, da bi zadostil svoje ambiciji, narod za svojo sebičnost pridobil in od Rusije „nezavisen“ postal. Potem ni čuda, da se Rusija za prošnje prevaranih Bolgarov ni zmenila, nego temveč jih kasneje dosledno dokazovala, da njih vlada ne politikuje le nehvaležno proti ruskemu narodu, nego da politikuje tudi kako slabo, celo vrtoglav, ker meni, da v evropskem koncertu Anglia več premore, ali toliko premore, kakor Rusija.

Konflikt mej Rusijo in Bolgarsko se je že dolgo poprej zbiral, a dovršil se je tistega dne, ko je v Plovdivu počil prevrat. Tedaj navstalo je rusko-bolgarsko vprašanje. Da-lj narod bolgarski še spozna Rusijo za svojo dobrotno osvoboditeljico, da-lj je hoče udan biti? To je bilo in to je vprašanje. Rusija bi si bila znova lehko obvezala Bolgare, če bi bila odobrila „prevrat“ in dobila zanj potrdilo od odločajočih velikih držav. Zakaj tega ni storila, je sedaj vsem jasno. Zjedinjenju se Rusija gotovo ni protivila, da bi s tem postopala proti bolgarskemu narodu, nego postopati je hotela le proti bolgarskemu knezu, ki je hotel iz Bolgarske napraviti nasip proti Rusiji. Rusija hotela je pa kneza Aleksandra odpraviti, pa ga zato ni mogla podpirati pri zjednjevanji, pri delovanji torej, ki ga je narodu prisrčenega in ljubljene storilo. Ali baš tu je za oficijalno Rusijo bilo težko najti pravo pot. Protivila se je, kakor znano, bolgarskim narodnim težnjam, a s tem je tirala narod v roke kneza Aleksandra, in preprečila ni vojne s Srbi, ki je dala knezu slavo, najnevarni bojno slavo, po katerej je narodu labko govoril, da je on ubranil Bolgarsko v času, ko so jo zapustili tisti, ki so obljudili branitjo, — ruski častniki Ruska diplomacija je mnogo zakrivila, da se je rusko-bolgarsko vprašanje takisto neugodno zasukalo, da je navstal prepad mej Rusijo in mej Bolgarijo.

Tako je s Plovdivskim prevratom in tako z rešitvijo stvari za njim v jednem letu! Kaj stori slaba politika, to smo videli. Bolgari se nemajo čestitati, slovanstvo tudi ne. Da-lj bode bolje? Da, Bolgarom po Rusiji, če bodo zavedali se te istine Bolgari. Sedaj jim je po Rusiji odstranjena glavnovaира — knez Aleksander. To je jedino, kar je dobre v dotiki s Plovdivskim prevratom. Bog, da bi to spoznalo se!

Črnogorskega kneza moder čin.

Objavil smo že, da je knez črnogorski z Rimom sklenil poseben dogovor, s katerim se urejajo verske razmere črnogorskih katolikov in da je Barskim nadškopom imenovan frančiškan Šimun Milivoić, rodom Hrvat. Da bodo naši čitalci umeli važnost tega koraka, naj posnamemo, kar v tej zadevi piše Zaderski „Narodni List“ rekoč:

„Podrobnosti dogovora z Rimom občinstvu še niso znane, a to vemo, da so v njem priznane vse

ugleda veličastna cerkev sv. Trojice, moral sem se pa navzlic vsej otočnosti zasmijati na ves glas. Tu sem naletel namreč na procesijo — nemških romarjev od nekod tam preko Mure, kateri so se tu poslavljali od omenjene, po vsem Dolenjem Štirskem, Hrvaškem in Prekmurskem priljubljene romarske cerkev in sicer pojoč: „Pfli Gott, pfli Gott, heilige Faldreitigkeit!“ Nehote sem se tu spomnil onega napisa na neki kopeli na Ogerskem, ki slove: „Sancta Trinitas, ora pro nobis!“ ter uzklknol s Husom: O sancta simplicitas — nemška!

Ko sem si pri sv. Trojici napasel znatiželjivost na novozgrajenem tretjem zvoniku ter proučil v cerkvi Brolovo slikarstvo al fresco, za katero je odnesel nekoliko lepih tisočakov v preblago Italijo irredento, krenil sem po stopnjicah dolni, ven na konec trga, v pohode k domačemu podobarju Perku, pri katerem so baš tisti dan posvečevali novo kapelo, katero je sezidal pred svojo hišo. Tu sem dobil zbrane njegove prijatelje in znance iz vse okolice, pojoče in napivajoče vrlemu umetniku-samouku, kateri je po tem težavnem potu dosegel na visoko stopinjo umetniške izobraženosti. Mož se more z izdelki svojimi meriti z marsikaterim aka demijskim kiparjem...

Od sv. Trojice sem se napotil skoz rojstveno

pravične zahteve rimsко-katoliške cerkve glede katoliških podanikov Črnejore, kaker tudi z druge strani vse zahteve vrhovne državne oblasti, ne da bi se kalili mejsobni interesi.

Ta dogodek na prvi mah neznaten, kako je znanenit v zgodovini Jugoslovanov. Črnejora je prva nezavisna slovanska državica na jugu, katera ureja odnose svojih katoliških državljanov ter razvija zastavo svobode in verske strpljivosti za svoje državljanje. Ona je prva, ki kaže Slovanom stoletja razcepiljen po veri in po imenu, da nič na svetu ne sme deliti istokrvnih bratov, da vsi svobodni v svoji veri, morajo tekmovati v ljubezni do skupne domovine.

Česar Srbija ni storila, dasi bi že davno moral in mogla — to stori Črnejora takoj, dobivši po Berolinskem dogovoru pod svojo oblast prilično število katolikov.

Kakor znano, razširila se je po Berolinskem dogovoru Črnejora od 79 štirjaških milij na 172 milij., a število prebivalstva narastlo je od 170.000 na 290.000. V novo dobljenem ozemlju sta v zahodno-južnem delu mej Skaderskim blatom, Bojano in Jadranškim morem dva arbanaška (albanska) okraja, namreč Barski in Olgunski z 18.000 prebivalci. Tudi ob srednji in doleni Morači, pri Podgorici in Žabljaku, razširila se je Črnejora v Arbanaško. Prebivalstvo gorenje Arbanaške, ki meji s Črnegorom, je po veri večinoma mohamedansko in katoliško in le v neznatni manjšini pravoslavno.

Dočim v stari Črnejori ni katoliškega prebivalstva, živi do 15.000 katolikov v novopriderobljenih krajih. V vsej gorenje Arbanaški računi se 115.000 katolikov proti 10.000 pravoslavnih. Za katolike je od pamtiveka nadškofija v Baru (Antivari), kamor je bila v XI. stoletji prenešena iz Duklje (sedanje Podgorice.) Pod to nadškofijo spadale so nekdaj škofije ne samo Zete z okrajem, to je one sedanje gorenje Albanije, ampak sosedne Stare Srbije, Bosne in Trebinja (Hercegovine.) Sedaj te nadškofije je sedaj v črnogorski kneževini.

Od 7 nekdanjih škofij obsega sedaj Barska nadškofija Skadersko, Zadinsko, Leško in Pulatsko škofijo. Z turške vlade upravljal je katoliško cerkev v gorenji Arbanaški rimski zbor „De propaganda fide“, ki je tjakaj nameščaval tudi škofe večinoma redovnike. No, ko je ozemlje Barske škofije broječe samo 8 župnij, prišlo pod oblast krščanskega vladarja, bilo je v njegovem in v interesu cerkve, da stoltna anomalija preneha in da se nekdanjni redni odnosaji povrnejo. V interesu Črnejore je bilo, da se odnosaj katoliškega škofa v Baru proti državnej oblasti določi, to tembolj, ker se škof, od kateri koli krščanske cerkvene oblasti, ni mogel odtezati vsakemu njenemu uplivu. Bilo je dalje v Črnejore interesu, da njena državna oblast, katere nositelj pripada nezjednjeni vzhodni cerkvi, ustvari z glavo katoliške cerkve redne odnose, da umiri vest svojih novih katoliških podanikov. Bilo je naposled v interesu katoliške cerkve, da preneha v onih krajih stoltni provizorij, ki je bil naravna posledica turškega gospodstva.“

Knez Nikolaj je s tem pokazal svoj bistri vid in svojo državniško modrost, s tem pa, da za nad-

vas Oroslava Cafa, skoz Osek in Brengoro k sv. Antoniju, mej dovitne „prleke“ ter od ondot po vrhu dolni mimo sv. Andraša po lepi Pesniški dolini v starodavni Ptuj, kjer smo v „Narodnem domu“ za Raičem praznovali „trizno“ ali moderno rečeno: sedmino. Tu sem poslednjič videl živega g. dra. Al. Gregoriča, kateri nam je isti dan, govorč o mladnosti denašnjega časopisa slovenskega, sè živimi bojam slikal mladeniško gorečnost svojo na tem polji ter pripovedal, kako je dopisoval v razne novice slovenske. Vsi smo se čudili izredni zgovernosti in živahnosti njegovi ter ga poslušali pozorno, ne da bi bili slutili, da je govoril zadnjikrat z nami. Ko se je namreč tisto populudne iz „Narodnega doma“ napotil v pisarno, omedel je pojdočki, da so ga morali zapeljati na dom, v posteljo, iz katere ni več ustal. Zopet sem ostavil otožen Ptuj ter se napotil po „Lükovi deželi“, po obilnem ondi nasašenem luku (čebuli), tako imenovan, doli v Ormož in od ondot v Cerovec, na svetli, z bujnim trsem in ovočjem opleteti Vrazov dom. Ker je le-ta baš na tem mestu bil že večkrat opisan, ne budem Vas še jaz nadlegoval z naštevanjem njegovih znamenitostij. Ginjen in v milotožne spomine uglobljen počabil sem vsa ona mesta, katera je izvoljeni ljubljenc Žerovinskih Vil — Stanko Vraz posvetil sè

škofa želel iskrenega Hrvata pisatelja, pokazal je, da je uvišen nad malenkostne plemenske pomislike, da on, rodom Srb, jednaklj ljubi Srbe in Hrvate, kateri morejo in morajo vedno složno delati na občeno korist jednokrvnega naroda.

Politični razgled.

Notranje dežete.

V Ljubljani 18. septembra.

Kakor vše povedati „Bohemia“ mislio **Tiroci** v deželnem zboru skleniti nov zakon o nadzorovanju šol, po katerem bode župnik vselej načelnik krajnemu šolskemu sovetu.

Vnanje države.

Vladna stranka v **bolgarskem** sebranji stopa jako nedosledno. Sedaj je sovražna Rusiji, sedaj se ji zopet laska. Ko se je otvorilo sebranje, je zaklical nek poslanec: „Naša prva misel velja odsotnemu knezu!“ in vsi so klicali: živio knez! V terek se je morala pretrgati debata, ko je bila na dnevnem redu adresa na ruskega carja, ki je po mnenju večine izražala preveliko udanost Rusiji, v sredo se je pa vsprejela brez debate adresa, ki izraža baš tako odločno udanost ruskemu carju. Ta adresa pa poleg tega izraža še nado, da bode nasprotje med bolgarskim narodom in ruskim carjem izginilo, po tem, kar se je poslednji čas zgodilo. S tem je večina sebranja tako rekoč odobrila prevrat z 21. avgusta, komisija sebranja je pa ta prevrat proglašila za hudodelstvo. Delovanje sebranja je le dolga vrsta nedoslednostij. — Vojni minister je prepovedal častnikom z narodom razgovarjati se o politiki. Kdor se ne bode pokoril temu ukazu, ga bodo zaprli. Vlada misli, da častniki s politikovanjem begajo narod. — Major Panica odpotoval je iz Sofije v Trnovo, da konča preiskavo proti Grujevu in Benderevu. Sestava vojnega sodišča napravljala težave, ker častnikom, ki so v ruski vojni šoli se izobraževali ni zaupati. Ravnateljem vojaške šole v Sofiji je mesto majorja Grujeva imenovan stotnik Kestapčev.

Črnogorska vlada hitro reorganizuje in oborožuje vojsko. Predsednik senata je v inozemstvu nakupil več Kruppovih baterij, 30.000 pušk in veliko municije za Črnegoro. Črnejora je naročeno orožje takoj plačala. Kakor se zagotavlja, Črnejora ne misli na vojno, če tudi naroča orožje, ampak se le hoče pripraviti, ko bi jo dogodki prisili začeti boj.

Rumunija hoče ostati v bolgarskem vprašanju popolnem neutralna. Slušala ne bode tedaj svetov, angleških diplomatov, da bi sklenila kako zvezo z Bolgarijo in Srbijo proti Rusiji. Rumunska vlada ve, da bi s tem le državo zamotala v resno nevarnost. Ker se je član bolgarskega regenstva Stambulov izjavil proti dopisniku nekega Dunajskega lista, da sedaj na tako zvezo ni mislit, in da bi balkanska zveza tudi se ne mogla ustavljati Rusiji, ako se jej ne pridruži Turčija, je gotovo, da bodo vsa prizadevanja angleških diplomatov v tem oziru ostala brezuspešna.

Prav so imeli nemški oficijozi pisoč, ko se je zvršil zadnji prevrat v Bolgariji, da je z odstranjenjem kneza Aleksandra tudi uničena **angleška** veljava. Vsi angleški listi so skoro brez izjem teh misli, da mora Anglija varovati svoje stare tradicije, a konec vseh njih izvajanj je yselej, da mora Anglija le počakati, kako se stvari razvijo. Nekateri listi so trdili, da je dolžnost Nemčije in Avstrije braniti Bolgarijo pred Rusi, seveda vsakdo bi rad koga družega poslal po kostanj v ogenj. Angleži bi

Dalje v prilogi.

svojo navzočnostjo. Zlasti so me zanimali oni kraji, katere je proslavljal v svojih pesnih: prisojne gorice na južni plati holma, na katerem stoji njegova rojstvena hiša, studenec v znožji te gorice; potem Žerovinska dobrava; pred vsem drugim pa priljubljeni mu razgled pri Jeruzalemu, katerega je toli divno opeval v II. delu milozvočnih svojih „Djulabij“ od 53. do 99. kitice. Dolgo sem se sprehal okrog hiše, po zeleni trati pod košatim drevjem, kjer se je pred šestimi leti, dne 8. septembra 1880 leta vršila toli sijajna Vrazova svečanost. Tu so mi zopet ustajale pred dušo pisane slike, katere so se takrat razgrinjale na tem posvečenem torišču detinštva pesnikovega. Preživel in užil sem v spominu še jedenkrat one blažene ure, ki so nam ondaj tu pošumele v večnost ob veseljem petji in navdušenih govorih. Spomnil sem se tudi marsikatšega komičnega prizora, ki se nam je bil predočil tukoj v pisanim meteži ogromne množice. Na pr. kako je ta ali oni ponujal petak za pečeno raco; kako so se vrli Ljubljanski pevci bali svetlobojnega Jeruzalemca, češ, da je „krščen“; dalje, kako so našega pevskega slavca, Medena, zavitega v zastavo zanesli v šotor ter ga postavili na sredo mize, meje brate Hrvate, da jim je pomagal zapeti „Popotnika“ itd. itd. In ko sem se vrnil zopet k hiši, pod ondi

radi dobili kakega zaveznika proti Rusiji, a ga dobiti ne morejo, ker vsakdo ve, da ima Anglija premajno vojsko. Na morji je sicer Anglija vedno še najmočnejša in tudi brodovje bi igralo važno rolo v kakej orijentski vojni, odločilni boji se bodo pa vendar bili na kopnem. Vsaka vlast se pa tudi boji, da bi jo Anglija ne pustila v odločilnem trenutku na cedilu. Znana je angleška kramarska politika. Prav lahko bi se zgodilo, da bi Angleži prisvojili si nekaj važnih turških otokov, pustili svojega zaveznika, naj se ž njim zgodi, kar boče, če tudi bi se mu na videz ne izneverili. Angleški vladni listi jaka nejasno pišejo, iz česar se da sklepati, da vlada sama ne ve, kaj bi storila. Dosedaj se vlada tudi ni upala parlamentu razkriti svojih misljiz stran orijentskih zadev. Bolgarsko vprašanje more Angliji še v Indiji škodovati, kajti pokazalo je njen onemoglost. Indijci gotovo ne bodo imeli pred Angleži več tacega strahu.

Zborovanje nemškega državnega zbora ne bode tako kratko, kakor bi rada vlada, ki je zbor sklicala samo zato, da potrdi trgovsko pogodbo s Španjsko in podaljša izjemno stanje za Lipijo. Zborovanje bodo zavlačevali socijalni demokrati. Dosedaj je bila navada, da se je prejšnji predsednik državnega zbora znova volil z vzklicem. Letos mu je pa v prvi seji izrekel socialist Hasenclever nezaupnico in tako prisilil, da ga je zbornica moral voliti po listkih. Bil je seveda voljen prejšnji predsednik, ker so ga volili vsi poslanci razen socialistov demokratov. Potem so uložili svoj ugovor socialisti proti okrajšanemu posvetovanju o trgovskej pogodbi s Španjsko. Pri debati o podaljšanju izjemnega stanja na Lipsijo se bode gotovo več socialistov oglašilo za besedo. Poleg tega pa mislijo nekda vladu še interpelovati zaradi Bolgarije.

Domače stvari.

(Jutrnjega izleta v Kranj) udeleži se tudi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“, katero je blagovoljno prevzelo pevski del pri tej zabavi.

(Drobne vesti.) V Gorici se je letosno pomlad nek poštni uradnik zabaval s tem, da je po noči proti postaji svetilke ugašal. Misilo se je, da uradnik zaradi tega dobi ukor, a ni ga dobil. Iz tega se vidi, da imajo v Gorici izredno liberalne nazore. — V Štijaku, v Škrbini in Dornbergu je te dnevi toča precej škode napravila. — V Koboridu našel je dr. Manchesetti iz Trsta staro grobišče, ki je pa manjše nego ono pri sv. Luciji. — Volitev državnega poslanca iz skupine kmetskih občin za sodniške okraje Tržič, Gradišče, Kormin in Červinjan bode v Gradišči dne 30. oktobra t. l., torej bodo omenjene občine mesec dñi brez zastopnika v državnem zboru.

(Iz Železnikov) se nam piše: Gospod Matej Kljun, bivši kaplan v Železnikih, je bil v seji dne 29. avgusta imenovan častnim članom ondotnega bralnega društva. V kratkem se mu izroči jako krasno izdelana diploma.

(Lepega prasička) dobil je „Narodni dom“ v dar. Potkonila mu ga je 10 letna gospica Mici Kotnikova z Vrda pri Vrhniku. Živalica ni posebno velika, a izredno tolsta in g. dr. Stare, na brusivši nož, bil je kar presenečen, ko je mesto pričakovanih kolin iz lončenega, s trobojnim trakom opasanega trebuha nabral za 8 gld. krajcarjev, za 4 gld. četr takov, za 13 gld. 30 kr. pa desetic, torej vsega vkupe 25 gld. 30 kr., napisled pa li-

stoječi oreh, stopil mi je zopet z vso živostjo pred oči naš nenadomestni Božidar Raič, kako je ondi govoril s jasnim svojim glasom, da se je čulo v tretji vrh — „tijan v Desetnjak in Brebrovnik...“. In zdaj počiva ta zgovorni Demosten dolenještirski tam na Ljubljanskem pokopališči, v družbi očeta Bleiweisa in prijatelja Jurčiča in mesta, katero je zavzemal v častni borbi za narodne pravice naše, ostane prazno na veki!... Da! kratkih šest let je preteklo od preveličastne Vrazove svečanosti, in kolika izprenemba! Razen Raiča ulegel se je v grob i Šenoa, genijalni romanopisec hrvatski, kateri nam je tisti dan dokazoval, da je Stanko „naš i vas“. V kratkej tej dobi pokosila nam je smrt i našega nedoseženega pripovedovalca Jurčiča in še marsikatero bistro glavo, ki se je takrat obračala v lozno rodni Cerovec.

Radosten pozdrav me tu predrami iz turobnih mislij — in glejte! pred menoj je stal pesnikov netjak, mladi Fran Vraz, sedanji gospodar na Vrazovem domu. Po naglo nasledujočih si vprašanjih: kaj, od kod in kam, prinesel je pisano majoliko, iz katere je nekoč pil isti strije Stanko, napolnjeno s plemenitim trsovim sokom, ki je ozorel na prisnjem griči ondi pred Vrazovo hišo. Pripovedoval mi je, kako se mu je spočetka, ko je prevzel go-

stek, na katerem je mlada darilka zabeležila: „Danes sem nabiranje za „Narodni dom“ ustanovila. 29. jan. 1886.“ Gospici Kotnikovi kličemo „Slava!“ njenim vrstnicam pa priporočamo, naj poskusijo tudi jednacega prasička vzgojiti.

(Na gimnazijo Ljubljansko) je letos zopet veliko učencev prišlo. Dasi je bilo pri vsprijemnem izpitu 25 učencev odklonjenih, jih ostane vendar v prvem razredu še nad 200. Slovenski paraleiki brojita vsaka okoli 80 učencev, nemška pa do 40.

(Puška repetirka), ki smo jo že zadnjič omenili, prouzročila bode več stroškov nego se trdi v oficijoznih listih. Slednji so namreč pisali, da bode novo oboroženje naše vojske s to puško stalo 14 milijonov gld. Za vso vojsko treba 1 milijon pušk repetirk. Vsaka bode stala okoli 35 gld., torej bode za vso vojsko treba 35 milijonov gld. V proračun prihodnjega leta stavilo se bode v ta namen 4 milijone gld. in bode izredna potrebščina vojnega ministerstva zopet znatno večja nego letos. — Dosedanje puške ostraguše namenjene so za oboroženje črne vojske.

(Uradno izvestje o koleri:) Od polunoči 16 do polunoči 17. t. m. v Trstu 9 slučajev, v okolici 2. Umrli 4. Doslej 596 osob zbolelo, 161 ozdravelo, 380 umrlo. — Z dejede se naznana: V Milah, Šmartinu, Ocižli, Sovinjaku in Bojljunci po 1 slučaj, v Skalnici 2, v Rupi 3 slučaji. — V Loškem potoku dne 15. t. m. nihče za kolero zbolel. Od poprej zbolelih dne 13. t. m. dva, dne 14. t. m. jeden umrl. Dne 16. t. m. v vasi Hrib dva nova slučaja. — Na Vrhniku kolera ponehala. Zadnji bolnik delavec Lešnjak, ki so ga prepeljali v Horjul ni umrl za kolero, ampak za drugo boleznijo.

(Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole z dvema vsporednicama v okolici Ptujški) koncem šolskega leta 1885/86 ima na prvem mestu sestavek „Slovenska župnija sv. Petra in Pavla v Ptui“, ki ga je spisal o. Stanko Prus. Drugi članek „Mesto Ptuj“ z mnogimi zgodovinskimi in drugimi zanimivimi podrobnostmi spisal je podučitelj Anton Poreger. V rečeno šolo ustupilo je začetkom leta 272 dečkov, 319 deklic, vkupe 591 otrok, koncem leta je ostalo 260 dečkov, 299 deklic, vkupe 559 otrok, katere so poučevali gg.: nadučitelj Karol Schweigel, učitelj Ivan Kaukler, podučitelji: Anton Poreger, Vinko Vauda, Fran Zopf, Karol Zupančič, prokurator in kapelan o Bonaventura Čiček in o Stanislav Prus, v ženskih ročnih delih Hermina Omulec. Prihodnje šolsko leto začne dne 3. novembra.

(Iz pred porotnega sodišča.) Pri drugi obravnavi 16. t. m. zatožen je bil 62 letni kmet Fran Jeglič, hudodelstva ponarejenja kovanega denarja. Mož zatoženec, zaljubil se je v staro misel, da človek najlože obogati po ponarejenem denarju. Že 1. 1877 pisal je, Bog zna po čegavem navodilu, bakrorezcu Bruchu v Monakovo in ga ponovljaje prosil, da bi mu urezal model, da bi se delali ali tiskali po njem avstrijski bankovci po goldinarji. Obljubil je zatoženec Bruchu takoj 100 gld. za model in ga povabil, naj pride na Bled, kjer stanuje

spodarstvo, zanemarjeno in zadolženo vsled prevelej gostoljubnosti v obitelji njegovi, hudo godilo; toda zdaj da si je že toliko opomogel, da se ne ustraši niti istega „lisjaka“, kateri mu je računal za 3% višje obresti, nego se je pogodil z očetom. „Kajti hiše, v kateri se je porodil slavni moj strije Stranko“, pristavil je mož samosvetno, „ne prepustim tujim, ne poklicanim ljudem!“ In zares čuva mladi Vraž ta pesnikov dom, kakor dragocen zaklad! Gori v prvem nadstropji, v sprednji sobani, kjer je oni od Hrvatic poklonjeni Vrazov kip iz kararskega mramorja, ostalo je še vse, kakor je bilo na dan omenjene svečanosti — opleteno z istimi venci in trakovi. In kakor sem se napisled prepričal iz spominske knjige, pohaja na leto mnogo gostov Vrazov dom, v zmislu darovateljeve želje:

„Veličestno potómcem je svetišče,
Dom Vrazov, kjer je njega zibel stala...
...čestilec vsak, ki sem priroma,
Ljubeč svoj dar čestitve naj žrtvuje!“ ...

Solnce se je utapljal za prostrano Pohorje, ko sem se poslovil od čilega gospodarja in vrle gospodinje

Na Vrazovem domu, 10. junija 1886.

Prostoslav Kretano v.

zatoženec in mu zagotovil vsako leto 2000 gld. go tovega denarja in prosto hrano. Vsled tega hudo delstva obsojen je bil zatoženi Jeglič na pet let teške ječe, razen tega pa je že bil zaprt zaradi goljufije, tativne in teške telesne poškodbe. Leta 1884 pa je pričel zatoženi izdelovanje srebrnih tolarčkov po goldinarji, kateri so se delali po narejenem modelu, povzetem po pristnem srebrnem goldinarju in so bili izdelani iz cina, antimona in bakra. Ti ponarejeni tolarčki švigli so najbolj v Gorjah in v Grabčah, v Ljubljani, Kranji, Tržiči, Kamniku in v Št. Vidu na Koroškem. Zatoženec si je vedel privabiti pomagačev za izdajanje ponarejenih tolarčkov in kot taka sedita na Ljubljanskem Gradu že obsojeni Rekar in Markužič, katera sta dobila od Jegliča ponarejeni denar. V hiši tudi na Ljubljanskem Gradu zaprtega Eržena našlo se je vse orodje in blago za ponarejanje kovanega denarja. A Eržen je umrl, predno ga je sodnijska roka zopet zaradi hudodelstva zasačiti mogla, mrtvega pripeljal ga je voznik domov. Njegove izpovedi tedaj ni, zatorej zatoženi Jeglič pravi, da je dobil od Eržena vse orodje za izdelovanje kovanega denarja, da pa je napravil le dva tolarčka. Porotniki so Jegliča jednoglasko priznali krivega in sodišče ga je obsodilo na tri leta teške ječe. — Pri 3. obravnavi 16. t. m. ki je trajala pozno v noč, zatoženi so bili bivši topničarji Fran Satler, Ivan Mašera in Ivan Razboršek ponarejenja kovanega denarja. Četrti njih sodružnik tudi bivši topničar Tone Križaj sojen pri vojaškem sodišči v Pulji. Za bivanja v Pulji, zmisli si je Satler, da bi se dalo bednemu denarnemu stanju pri vojakih s tem odpomoči, ko bi začeli delati denar. Sodružni Satlerjevi so se nekoliko obotavljal, ko njim je le ta naznani „ordre de bataille“, a slednjič so pritrtili. Satler je udaril po pristnem goldinarju v železo model in prihodnjo nedeljo nastopili so vsi štirje pot na Monte grande pri Pulji, v razvaline bivše trdnjave, da tam prično svoje delo. Jeden nesel je oglje, drugi svinec, tretji pilo itd. Jeden stal je na straži, dočim je od trojice jeden kuril, drugi topil, tretji pa ulival. Prvič se delo ni posrečlo in že je bila kompanija obupala, a Satler je svoje tovariše zopet ohrabil in drugo nedeljo so delo ponavljali. Takrat se je stvar bolje izvršila in napravili so 25 do 26 tolarčkov, katere pa so le nekoliko opilili, da je vsak štiri dobit, pripravo za izdelovanje pa so pustili v jami na Monte grande. Z izdajanjem ponarejenih tolarčkov zatoženi nesko imeli Bog zna kake sreče, samo Satler je bil izdal jednega pri branjevki, ki je pekla kostanj, in mu ga prodala za 4 kr., 96 kr. pa mu dala nazaj, drugi poskus pri branjevcu pa je že spodletel. To je prestrašilo Satlerja in zmetal je ostale ponarejene tolarčke v morje. Izdanih je bilo le sedem tolarčkov, katere ima sodnija sedaj v rokah. Satler hoče pri obravnavi vso krivdo vzeti na se in na Križaja že pri vojakih obsojenega, a porotniki so bili drugzega mnenja in krive spoznali vse tri zatožence. Obsojen je bil Satler na osem, Mašera na šest in Razboršek na pet mesecev teške ječe, poostrene pri vseh treh vsaki mesec s postom.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 18. septembra. Župnik Sorglechner nekriv spoznan.

Moskva 18. septembra. Dnevnik „Moskovska Vedomosti“ piše: Današnja ruska vojska more mirno pričakovati dogodkov, naj se kakor koli zasučejo. Ona bode mogočnim zaveznikom strašen sovražnik. Taka vojska je gotovo jamstvo miru, ki bode ščitil častne življenske interese Rusije. Na Balkanu more se, ne le to storiti, kar Rusija hoče, kakor je nedavno opomnil oficijozen list Dunajski, temveč kar se Rusiji potrebno zdi, od česar ne bode nikomur na ljubo odstopila. Doba koncesij je proč. Manevri pri Brest-Litovskem imeli so zaželeni uspeh, sedaj je diplomacija na vrsti.

Dunaj 18. septembra. „Wiener-Zeitung“ objavlja dolenje-avstrijskega namestnika na redbo, v kateri se navajajo previdnostna sredstva proti koleri, postopek, kadar se kolera začne, in propisi o razkuženji.

Sofija 17. septembra. Za jutri razpisane volitve za veliko (golemo) sebranje. Trajale bodo 14 dnij. Kmalu potem skliče se sebrane v Trnovo, da voli kneza.

Bukurešt 17. septembra. Mnogobrojna množica napravila dopoludne ministerskemu pred-

sedniku Bratianu ovacijo, potem pa razgrajala pred uredništvom opozicijskih časnikov, pobijala okna in dva časnikarja dejansko napala. Več osob so prijeli in zaprli. Zvečer občinstvo Bratiana zopet vsklikli pozdravljal.

Strassbnrg 17. septembra. Nemški cesar do nedelje tukaj ostane, potem pojde v Baden-Baden. Govori se, da cesarja Viljema zdravje ni najboljše. Huda griža se ga je tekom tega tedna prijela, da niti vseučiliščnih profesorjev ni mogel vsprejeti. Že v ponedeljek je le z velikim naporom šel k manevrom, a prišel jedno uro prepozno, zato se manevri ponesečili. V viših krogih in v vojski vsled tega vznemirjenje.

Pariz 17. septembra. Vojvoda Decazes umrl nicoj na svojem gradu Grave v Girondi.

(Porodil se je 29. maja 1819. L. 1873 bil je veleposlanik v Londonu, od novembra 1873 do 1877 minister vnanjih zadev.)

Zagreb 18. septembra. V okraji ogulinskem kolera hudo razsaja. Po uradnih izvestjih na novo okuženi: Ogulin, Podhum, Hreljin, Dražice, Sv. Peter, Skradnik, Potok, Modruš, Dobrinciško, Popovosolo, Dubrava in Orahovica. Tudi v Karlovci se je kolera zanesla. Doslej 40 slučajev, nekateri s smrtnim izidom. Za potovalce iz Ougulina zaukazano razkuženje in tridnevna karanténa.

Budimpešta 17. septembra. V poslednjih 24. urah 4 osobe za kolero zbolele, 3 umrle, mej slednjimi 2 izmej poprej zbolelih. Vsega vkupe od 12. t. m. 47 osob zbolelo, 18 umrlo.

→ Denašnja številka „Slovenskega Naroda“ ima prilog knjigotržnice Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani o zalogi raznih slovenskih in nemških knjig, na katero se čast. čitatelji posebno opozorujejo. (658)

Poslano.

Gosp. Gabrijelu Picolliju, lekarničarju v Ljubljani.

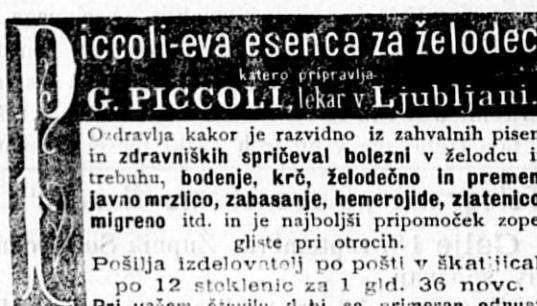
Ako je dolžan človek hvaležen biti za to, kar se mu stori, mora tembolj biti za zdravje, brez katerega bi pač malo dobrega bilo. Tako hvalo sem jaz Vam dolžan, kajti bolehal sem več let na želodci, a Vaša esenca me je ozdravila.

Vi ste toliko dobrega storili za zboljšanje mojega zdravja, utrjenje mojega telesa in za mojo dočno srečo, da Vas hočem vedno spoštovati kot največjega in prvega lekarničarja. Da Vam svojo hvalo in prizadevanje, da kolikor je moč razširim Vašo esenco, in dokler bodem živel, hočem se spominati Vaše ljubezni in dobre.

Z velespoštovanjem Vam na veke hvaležni

Josip Čopp.

V Klenovci 25. maja 1886. (489-6)

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
17. sept.	7. zjutraj	744.98 mm.	11.4°C	sl. vzh.	obl.	
	2. pop.	743.26 mm.	16.1°C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.62 mm.	9.2°C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 12.2°C, za 1.6°C pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.50	Špeh povojen, kgr.	—70
Rež,	4.7	Surovo maslo,	—90
Ječmen,	4.06	Jajce, jedno	—25
Oves,	2.76	Mleko, liter	—8
Ajda,	4.22	Goveje meso, kgr.	—64
Proso,	4.74	Telećeje	—60
Koruza,	4.74	Svinjsko	—60
Krompir,	2.50	Koštrunovo	—30
Leča,	10	Pišanec	—40
Grah,	9	Golob	—17
Fižol,	9	Seno, 100 kilo	—250
Maslo,	1	Slama,	—250
Mast,	—68	Drvna trda, 4 metr.	—620
Špeh friščen,	—64	mehka,	—4

Dunajska borza

dné 18. septembra t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 55 kr.
Srebrna renta	85 " 25
Zlata renta	113 " 65
5% marena renta	101 " 45
Akcije narodne banke	862 "
Kreditne akcije	278 "
London	126 "
Srebro	—
Napol.	9 " 99
C. kr. cekini	5 " 97
Nemške marke	61 " 70
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld. 132 "
Državne srečke iz 1. 1864	100 gld. 169 "
Ogrska zlata renta 4%	107 "
Ogrska papirna renta 5%	94 " 60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 " 50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 118 " 75
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	125 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98 " 70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	100 " 177 "
Kreditne srečke	100 " 177 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 111 "
Trammway-društvo velj. 170 gld. a. v.	196 " 75

2 vinski stiskalnici (preši), 2 mlina za jabolka treti in več v dobrem stanju se nahajajočih vinskih sedov

si proti odškodnini izposodi ali pa tudi kupi. (647-1)

JOSIP STRZELBA v Ljubljani.

M. Gerber,

c. kr. zaloga šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, zaloga in kupčija s papirjem v Ljubljani

poleg zvezdnega drevoreda št. 4 (nova)

priporoča

normalne šolske knjige

za 1886/87 leto,

kakor tudi vse v šolsko stroko spadajoče stvari, in sicer: (674-3)

Greiner-jeve, Pokorný-jeve, Grubbauer-jeve in Mühl-ove pisne zvezke in vsakoršne risalne zvezke, peresa, držaje. Razne tinte: črna, rudo, modro, zeleno, zlato. Svinčenike, Hardtmuth-ove, Faber-jeve in Austria-Pencils. Elastične tablice, ploščice v lesenihi okvirjih, črtala, gumije, razne peresnice, barvice in čopice, zavitke, vpisne knjige, načrtane in nenačrtane, razne velikosti in debelosti. Patentovane deske za risanje, s primernimi linijali, deske za risanje, risarska ravnile (linjali) in vsakoršno risarsko orodje, kakor tudi kotomeri različne velikosti. Bloki za risanje v navadni velikosti in trdnosti. Papir za risanje, risarsko ogreje, kreda, pripomočki zeblički, tuši, brisala, tehnične barve, papir in platno za pavziranje, slikarske palete, prenašalci oglomera, šolske torbice za knjige, žepni tiutniki, papir za note itd.

H. Nestlé-jeva moka za otroke.

15letni uspeh.

21 odlikovanj,
nejj ujimi
Sestnih diplom
S zlatih kolajn.

Mnogobrojna spričevala
pri teh medinskih avtoritet.

Popolna hrana za majhne otroke.

Nadomestilo za materno mleko, olajinje odstavno, je lahko in popolnem prebavljivo ter se zategadelj priporoča tudi odraščenim pri bolezni v želodeci kot hrana.

Za varstvo proti mnogemu rojnemu ponarejevanju in vsake pušči podpis izumitelja Henri Nestlé in na pokrovu naslov z varstveno znakom ce tračnega založnika F. Berlyak-a.

Cena pušči 90 kr.

Henri Nestlé-jevo

zgoščeno (kondenzovano) mleko.

Cena pušči 50 kr.

Zaloge v Ljubljani imajo

G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, J. Swoboda, lekarji, nadajo pa vse lekarne in droguerije na Kranjskem. (608-5)

BUDIMSKA RÁKÓCZY GRENCICA.
Kot gotovo uplav. joče čistilno sredstvo pr potočju - najslepnejši zdravnik pri trebušnih boleznih, zastojanih krvi, zlatej žili, bolezni na jetrih in lediach ter ákrofuznih bolzuh, mrzlici protnu, spuščajih, zapiranjih itd.

Prodaja se v vseh lekarnah in droguerijah. Glavna zaloga: (191-21)

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte), nasajene v obširnih vinogradih mojega sveta Jos. pl. Czeke v Günsu (Kisek) na Ogerskem, priporočajo slavni zdravniki zaradi njegove mil-be in izvrstnih svojstev pri želodečih boleznih, po manjkanji krvi, oslabljenjih, diarrhoe in rekonvalescenci z izr. dnem vspchem.

— Zdravilnica v Lindenwiese (Slezija) uporablja to vino že več kot 15 let in priporoča posebno kot okrepčajoče pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (66-1)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

Gg. dijaki pozor!

Kdor želi imeti **ceno** in **dobro** knjige vezane, naj se potrudi poiskati (669—3)

FRAN DEŽMAN-a, knjigoveza,

na Sv. Petra cesti št. 6, nasproti Avstr. cesarju.

Knjige bodoval po **12, 15, 20** in **25 kr.**

VINCENC ČAMERNIK,
kamnosek,
v Ljubljani, Parne ulice,
poleg parnega mлина.

Zahvaljevajo se častitim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanje zaupanje za mnoga naročila v moji stroki, javljam, da sem se preselil s svojo delavnico v lastno hišo poleg parnega mлина, obdržim pa v svoji dosednjih delavnici pri Mesarskem mostu še malo filijalo, v kateri so razstavljeni na ogled nagrobni spomeniki, izdelani iz mnogoterih marmorjev, in različna stavbena dela. Vspremajo se v filijali tudi naročila. — Priporočam se slav. občinstvu posebno prečastiti duhovščini, zagotavljam, da budem v skloku naročilo izvršil točno, solidno in fino, po nizki ceni.

Izdelujem nagrobne spomenike po najnovejših obrisih, plošče za rakev iz najtrdnejšega kamna. Prevzemam tudi popravila na tukajšnjem, kakor tudi na oddaljenih pokopališčih, zasekujem stojetje spomenikom, krke in obnavljam stare spomenike.

Najtoplejše se priporočam prečastiti duhovščini za vsakovrstna cerkvena kamnitna dela, najfinješa in najnavadnejša, katera izvršujem točno, lepo, solidno in po nizki ceni. Priporočam se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini za mnoga naročila.

Z odličnim spoštovanjem udani

VINCENC ČAMERNIK,
kamnosek.

(651—3)

Da se zabrani poškodovanje zob
se raba

dr. Popp-a Anatherin zobne paste
jako priporoča.

Ta izdelek hrani svežost in čistost sopenja ter razen tega nareja zobe blesteče in bele ter okrečava dlesno.

Posebno se priporoča potnikom po vodi in po suhem, ker se ne more raztresti in je ne pokvari vsakdnevna mokra raba.

Cena steklenici gld. 1.22.

Skozi 40 let prekušena

c. kr. izklj. priv. prva ameriška in angloška patentovana

Anatherin zobna in ustna voda

dr. J. G. POPP-a,
c. kr. dvornega zdravnika za zobe, **Dunaj, mesto,**
Bognergasse 2,

tolaži zobe bolečine, zdravi bolno dlesno, hrani in čisti zobe, zabranjuje smrdljivo sapo, olajšuje zobljenje pri majhnih otrocih, služi kot varovalno sredstvo proti difteritidu in kot izpiralna voda za grlo pri kroničnih boleznih vrata in je neizogibno potrebno pri rabi mineralnih vod.

Sprječevala visocih medicinskih avtoritet so priznala nje neškodljivost in priporočljivost in jo zapisuje mnogo glasovitih zdravnikov.

Velika steklenica velja gld. 1.40, srednja gld. 1 in mala 50 kr. (157—2)

zobna pasta, aromatična, novozboljšana in z najmočnejšim metnim oljem pripravljena. Nareja zobe blesteče in bele. Cena 35 kr.

zobni prašek nareja najčrnejše zobe jako bele. Cena 63 kr.

zobna plomba, praktično sredstvo, s sam plombira otle zobe. Cena gld. 1.

milo iz zelišč. Ze 18 let se rabi z več milo iz zelišč. Likim vsehom zoper vsakovrstne spuščaje, zlasti hraste, lisaje, pege, luskine na glavi in v bradi, ozebljine, potence nog in garje. Cena 30 kr.

P. n. občinstvo se prosi, zahtevati izrečeno c. kr. dvornega zdravnika za zobe Popp-a preparate in vzeti samo take, ki imajo mojo varstveno znamko.

Več ponarejalcev in prodajalcev na Dunaju, v Ljubljani in Inspruku bilo je nedavno obsojenih k občutnim kazniam.

Pismene naročbe izvršuje se proti poštnemu povzetju.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccharich, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Škofjelj Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizoli, lekarja; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar

St. 3541.

(684—1)

Razpis štipendij

za posebne šole na tehnološkem obrtniškem muzeju na Dunaji, in sicer za mizarstvo za pohišno opravo in stavbinska dela, za domačo obrtniško rezljanie in strugarstvo.

Deželni odbor razpisuje dve štipendiji za mizarstvo za pohišno opravo in stavbinska dela in za strugarstvo in jedno štipendijo za domačo obrtniško rezljanie in strugarstvo.

Pogoji za te štipendije so ti-le:

1. Štipendiji za mizarstvo za pohišno opravo in stavbinska dela in strugarstvo znašata za 12 mesecov po 660 gld.; štipendija za domačo obrtniško rezljanie in strugarstvo znaša 6 mesecov 360 gld.

2. Kdor dobi štipendijo, se zaveže, da hoče po izvršenem šolskem tečaji najmanj skozi pet let v domači deželi proti primernemu plačilu po zahtevanji v dotednih obrtniških delih teoretično in praktično poučevati.

3. Prošnjiki za štipendije morajo 20 let stariti ter dokazati, da so slovenskega in nemškega jezika dobro zmožni.

4. Kdor hoče dobiti štipendijo za mizarstvo za pohišno opravo in stavbinska dela in za strugarstvo, mora še dokazati, da se je po dovršenem obiskovanju kake strokovne šole za domačo obrtnijo ali po dobro dokončanem pouku pri mojstru praktično posebno odlikoval.

Pouk v mizarstvu in strugarstvu se prične s 1. oktobrom 1. 1886; koliko časa bode trajal, se pa ne more določiti, ker to bode odvisno od izobraženja in nadarjenja vsacega posameznega štipendista. Vendar pa se zahteva od vsacega, da najmenj jedno leto dotično šolo nepretrgano obiskuje.

5. Prošnjiki za štipendijo za domačo obrtniško rezljanie in strugarstvo morajo razen tega, kar se pod točko 3. zahteva, tudi dokazati, da so ljudsko šolo z dobrim uspehom dovršili, ter dokazati svoje vednosti in dosedjanje praktično porabo pri izdelovanju domačih obrtniških izdelkov iz lesa.

Solski tečaj za domačo obrtniško rezljanie in strugarstvo traja od 1. oktobra 1886 do konca marca 1887.

6. Lastnoročno pisane in z vsemi potrebnimi dokazili podprtne prošnje predložiti je najkasneje do 26. septembra 1886

deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, 17. septembra 1886

A. Krejčí,

v Ljubljani.

Kongresni trg, na voglu gledališčne ulice.
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst modernih
klobukov in kap;
prejema tudi
kožuhovino in zimske obleke
čez poletje v shranjevanje. (199—28)

Nizozemsko-ameriško parniško društvo.

Koncessjonirano od c. kr. austrijske vlade.
DIREKTNA vožnja vsak teden s poštnim parnikom I. razreda.

ROTTERDAM-NEW-YORK
AMSTERDAM

Odhod v soboto. Naj-nizje cene.
Najhitrejša vožnja. Izvrstna hrana.

I., II. in III. razred z vso potrebeno opravo na ladji.
Kaj več o prevažanju osob in blaga pove ravnateljstvo v Rotterdamu in nizozemsko-ameriško parniško društvo, 9. Kolovrat na Dunaju. (716—33)

Brnsko blago za obleko

3-10 metra, kompletna obleka,
razpošilja za **5 gld.** po poštni povzetji

IVAN WEISS,

Brno, Ferdinandova ulica 7.

Uzoreci na zahtevanje franko in zastonj. — Novo blago za ogrtale in jesenske obleke à gld. 5 je v zalogi.

1 kos

domačega platna

4/4 široko, cel kos, 29 vatlov,
1 kos gld. 4.20, 1 kos 5/4 široko gld. 5.50.

Uzoreci franko in zastonj. (663—2)

Poljedelski stroji

najznamenitejših tvrdk po tovarniški ceni in sicer:

geple in ročne mlatilnice, žitne čistilnice, slamoreznicice, robkalnice za koruzo, rezilnice za repo in seklijatnice, vse v najrazličnejši velikosti in moči, nadalje sesalnice, potem za jesenski čas vinske in sadne stiskalnice, grozdne tlačilnice i. t. d. i. t. d.

Ekonomom, ki ne morejo takoj plačati teh koristnih in potrebnih strojev ter priprav, dovoljuje se pri kupovanju daljši plačilni obrok. (493—6)

Sivalni stroji v največji izberi, kakor si le misli moremo, proti ognju varne blagajnice, katerih ni moč ulomiti, vsake velikosti po čudo nizkih cenah.

FRAN DETTER

v Ljubljani, Stari trg št. 1, nasproti železnega mostu.

Razpoši-
ljalnica

BERNHARD TICHO v BRNU, Zelny trh
štev. 18

razpošilja po poštnem povzetji:

Zensko sukno , iz čiste volne, v vseh modnih barvah, 10 metrov za popolno obleko, 100 cm. široko.	Zimski niger-loden , najnovejše in najtrajnejše za ženske obleke, 100 cm. široko.	Indijski foulé, pol volna , v vseh mogočih barvah, za celo obleko, 100 cm. široko.	Volnen rips, 60 cm. širok, 10 metr. gld. 3.40.	Črni terne, 100 cm. širok, ki je prej veljal 60 kr., prodajam, dokler ga je kaj v zalogi, 10 metr. gld. 4.50.
Gld. 8.—	10 metr. gld. 5.50.	10 metr. gld. 4.50.	Gld. 4.50.	Gld. 4.50.

Barhant za obleko, lepi uzoreci, ki se sme prati, v ostankih od 10 do 11 metrov, 60 cm. širok, za obleko.

Gld. 3.50.

Valerie-flanela, pol volna, najnovejši modni uzoreci, najboljše za zimske obleke, 60 cm. širok.

10 metr. gld. 4.—

Domače platno, 1 kos 4/4 širok gld. 4.—, 1 " 5/4 " 5.— King-tkanina, boljša, kakor prejnjato platno, 1 kos 30 vatlov, celo.

Gld. 5.80.

OXFORD, sme se prati, najboljše baže, 1 kos 29 vatov, cel. 1 kos fejl gld. 4.80. 1 " rndeč " 5.20.

Gld. 3.50.

I rips-garnitura, obstoječa iz 2 posteljnih odelj. 1 nam. prta. 1 jute-garnitura, 2 post. odelj. in 1 prta.

Gld. 3.50.

Brnsko volneno blago za obleke.

palmerston, harlein, mandarine, za zimske suknje in ogrtale, kakor tudi tifel, loden, peruvienne, dosking, v odreskih za celo obleko in suknje, za polovicno cene.

gld. 2.30.

Velika zaloga tkanih naglavnih robcev, v vseh barvah, 1 kom. 6/4 velik, gld. 1.70.

Zenski tailles ali tkani ženski jopiči, 1 kom. največje vrste gld. 2.30.

gld. 2.30.

Partija volnenih ogrinjač za dame, 6/4 dolgi, v vseh gladkih barvah, kakor tudi pisani, poprej gld. 4.50, sedaj za ničevno ceno.

Izvrstno pivo v steklenicah

priporoča (330-20)
pivovarna Janeza Perlesa
v Ljubljani, Slonove ulice.

JAN. JAX v Ljubljani

priporoča (160-28)
iz najboljše angleške snovi narejene
elegantne

„Bicycles“
s kroglastimi tečaji (Kugellager).
Daje se pouk.

Naznanilo.

Udano podpisani se priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za vezanje knjig, ker sem preskrbel

knjigoveznico

s stroji in z vsem potrebnim orodjem, da lahko prevezam vsako v to stroko spadajoče delo in ga hitro, lepo in kolikor mogoče po nizki ceni izvršim.

Dalje priporočam, da se pri meni dobijajo tudi vsake vrste knjige pripovedne in molitvene, vezane na več načinov, kakeršne le kdo želi, dražje in cenejše; dobijajo se pri meni tudi svete podobice in voščilni listi itd. vse za ravno isto ceno, kakor v drugih knjigarnah. (662-2)

PAVEL BIZJAK,
knjigovez in knjigotržec,
v Škofji Loki h. št. 42.

IGN. HELLER na Dunaji, II., Praterstrasse 78.

Kmetijski stroji.

Mlatilnice, geple, trijere, čistilnice, stroje za robkanje koruze, rezalnice, mline za debelo moko, vinske tlačilnice, z vsako garantijo in po najnižjih cenah.

Plačila po zahtevanji, ilustrovani ceniki na željo zastonj in franko.

Razprodajalci in reelti agenti

(649-3) dobè zaslùžek pod najugodnejšimi pogoji.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani posestnik že nad 70 let v Celovci obstoječega

,HOTELA SANDWIRTH“

zahvaljuje se udano mnogobrojnim častitim gostom za dosedanjem blagovoljni obisk in od mnogih strani skazano zaupanje; hkrat prosi se za daljni obisk p. n. potujoče občinstvo s Kranjskega, za kar se bo prizadeval častitim obiskovalcem postreči najboljše in najsolidnejše s sobami, jedili in pijačami. Poletne mesece je odprt poleg hotela jeden najlepših in največjih vrtov mesta z velikim salonom, kjer se pri vsakem vremenu častitim obiskovalcem v vsakem oziru pazno in cenò postreže.

Zlasti pa oporarja podpisani na dobro preskrbljeno zalogu najboljših, pristnih in nepokvarjenih pijač, avstrijskih, tirolskih in šilferskih vin, najfinjejega Reinighausen-jevega piva. Gorka in mriza jedila ob vsakem dnevнем času.

Lastni omnibus je pri prihodu vsakega vlaka na razpolaganje. Z velespoštovanjem

G. Simon,

posestnik „hotela Sandwirth“ v Celovci.

(455-7)

Prva Brnska manufaktura sukna in razpoljalnica kurentnegra blaga

FILIPA TICHO v Brnu, Gospodske ulice št. 13

razposilja proti poštnemu povzetju:

I. Brnsko sukno iz polnem čiste volne, za jesenske in zimske obleko, gld. 4.75, 7-9 a. v.

II. Ogrtači, 2-10 metra dolgo, v vseh barvah, gld. 6-7.50 a. v.

III. Jesenske in zimske hlače, a. v.

IV. Manufakturnega in kurentnegra blaga in se na željo posljejo ceniki in uzorec vsega blaga franko.

imam v veliki izberi v zalogi (611-9)

Marijinceljske kapljice za želodec,

po izvirnem propisu prirejane in se dobivajo le v lekarji Trnkoczy, zraven rotovža v Ljubljani, so najboljše in, kakor mnoga spričevala potrujejo, najskudenjše in prospesnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke, kakor: smrdljivo sapo, netecnost, želodčno slabost, napenjanje, kislo pehanje, koliko, želodčni katár, zgago, kamen, premočno zaslezenje, zlatencico, gnus in vzdiganje, zlato žilo, glavobol, ako pojava iz želodeca, želodčni krč, zabašanje, preobložen želodec z jedili in pijačami, obistne in jetrne bolezni itd.

Svarilo! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejanju. Mnogo ljudij je, ki neso veči v pripravljanji teh kapljic, pod imenom „Marijinceljske kapljice“ razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice meji nevednim ljudstvom, da le morejo napraviti kako kupčijo. Te kapljice zaradi svoje brezvsepnosti neso prave „Marijinceljske kapljice za želodec“, ampak le grenka voda. Kdor torej želi pravih Marijinceljskih kapljic za želodec, pazi naj pri kupovanju vedno na gorenjo podobo Matere Božje, ki je za varnostno marko postavno zajamčena in mora biti na vsaki steklenici. Prodaja (685-1)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 5 tucatov le 8 gld.

MILA ŠUMAN, izučena konservatoristinja, (683-1)

dovoljuje si naznaniti, da bode od 15. oktobra počeni učila sviranje na glasoviru po 1 gld. za uro. Naslov: Fran Josipova ulica št. 5.

Priporočilo za vezanje šolskih in drugih knjig.

Različne vezi na vadnih šolskih knjig od 12 do 25 kr.

JANEZ BONAČ,

Poljanska cesta št. 10. knjigovez. Poljanska cesta št. 10.

V moji založbi išla sta

Molitvenik za dečke

in Molitvenik za deklice.

Oba molitvenika v lepi slovenščini izbranih molitveni sta dobro priporočena za otroke od 7 do 12 leta. (671-3)

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobè se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani
Dunajska cesta št. 15. (554-9)

Brnsko blago.

Proti gotovini ali poštnemu povzetju pošilja blago za zimsko obleko za gld. 4 1/2, in v šte, vse po jako raznih cenah, samo tovarniška zaloga za suku (610-9)

FRIDERIK BRUNNER,

v Brnu, Frölichergasse 3.

Uzoreci se pošiljejo franko na ogled, bogato preskrbljena zbirka uzorov za gospode krojače nefrankovan.

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom, upliva s čudovito silo ter prežene lutro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zaledo iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodi sitnih muh.

Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih boleznj.

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: Kar se v samem papirji prodaja, ni prava Zacherlova specijaliteta. (584-4)

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavnji zalogi: J. ZACHERL, Dunaj, 1., Goldschmiedgasse 2.

Ljubljana: Mih. Kastner. Jan. Lukmaun. C. Karinger. Peter Lassnik. Viktor Schiffer. Jos. Trdina. Gust. Treo. H. L. Wenzl. Jan. Ed. Wutsche-rjevi nastedniki. Schussnig & Weber. Jos. Poženu. S. Alexander. L. Belus. Jos. Czermak, lekar. H. Joskiewicz. Kaiser & Lux. A. E. Katkic. D. Mondecar. G. Poppovits. J. Pospischil. Fran Sess. F. Schwarz. O. Willer.

Celje: J. Kupferschmidt. Ferd. Pelle. Traun & Stieger. Alojzij Walland. Fran Zangger. Hočvar & Zupan. Bratje Koch. Ign. Tschauner. Hatheyer & Felfernig. Karol Zier. Valentin Trost. Ed. Posselt. Sigmund Hüssler. F. Terdina. Simon Jaritz. B. G. Rossbacher. G. Burkstaller. Alojzij Fuchs. W. Thurmwald. Emil Spitra. Hen. Kern. A. J. Egger, lekar.

Celovec: A. Rohlek, lekar.

Zagreb: Alojzij Gatsch.

Radoljica: A. Radoljica, lekar.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.